

---

## 1. Magyar költők

Egy költő munkásságát sokszor könnyebb megérteni, ha ismerjük az életrajzát is. Egy rövid összefoglalóban bemutatunk három magyar költőt a felvilágosodás és romantika korából. Feladata a dokumentum elkészítése az alábbi leírás és minta alapján. Munkájához használja fel az UTF-8 kódolású *eletrajzok.txt* szövegállományt, valamint a *berzsenyi.jpg*, a *kazinczy.jpg*, a *kolcsey.jpg*, az *ido.png* és a *minta.png* képállományokat!

1. Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével az *eletrajz* állományt a program alapértelmezett formátumában az *eletrajzok.txt* állomány felhasználásával! A dokumentumban ne legyenek felesleges szóközök és üres bekezdések!
2. Legyen a dokumentum álló tájolású és A4-es lapméretű! A bal és a jobb margót 2,75 cm-re, a felső margót 2,5 cm-re, az alsó margót 2 cm-re állítsa be!
3. A dokumentumban mindenhol Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípussal jelenjen meg a szöveg! Az élőfej, élőláb legyen 13, az életrajzi leírások szövege pedig 10 pontos betűméretű!
4. A dokumentum élőfejében az első oldalon a „Magyar költők életrajza”, a második oldalon „Felvilágosodás és romantika” jelenjen meg a mintának megfelelő stílussal és elrendezéssel!
5. A dokumentum élőlábjában alkalmazzon automatikus oldalszámozást!
6. Az oldalszámok elé szúrja be a *minta.png* képet! A kép szélességét állítsa 4, a magasságát 0,5 cm-re! A képet tükrözze a mintának megfelelően, és helyezze el az oldalszámok után is!
7. A költők életrajzánál minden bekezdés első sorát húzza be 0,6 cm-rel! A bekezdések előtt 0, utána 3 pontos térközt állítson be, és a sorköz egyszeres legyen! A szöveg elrendezése sorkizárt legyen!
8. A költők nevét, születési és halálozási dátumát a költőkről szóló bekezdések elején állítsa félkövér stílusúra!
9. A költők képeit helyezze el a mintának megfelelően! Az oldalarányok megtartása mellett a képek magasságai legyenek egységesen 4 centiméteresek!
10. Szúrjon be a szövegbe egy oldaltörést, hogy a Kölcsey Ferencről szóló bekezdések a második oldalon kezdődjenek!
11. A második oldal alján készítse el az *ido.png* kép és szövegdobozok segítségével a minta szerinti időszalagot! A szövegdobozok érintsék, de ne fedjék egymást, és színezésükre az élőfejben alkalmazott szürke színt használja! A szövegdobozok azonos magasságúak legyenek, és elhelyezésük, szélességük az időtengelyen a költők születési és halálozási évszámát mutassa!

<b>40 pont</b>
----------------

**Minta a Magyar költők feladathoz:**

**Felvilágosodás és romantika**



**Kőlesey Ferenc (1790–1838)** Székelyudvarhely (Szilágy megye) született. Szülei középbirtokos nemesek, anyja erdélyi. Gyermekkorában limitó szovdményeként fellépő betegségben vesztette el fél szemét világát. Tizenkét évesen árván maradt. Sokat betegeskedő, törékeny testű, ember volt. Hízásságot nem költött, de testverőse halála után annak fiát, Kőlesey Kálmánt saját gyermekeként, orokösöként nevelte.

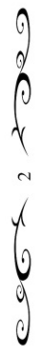
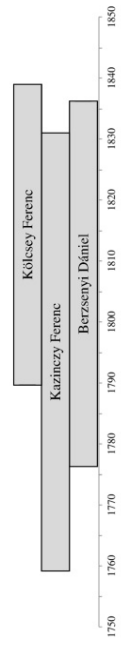
Tanulmányait Debrecenben, a református kollégiumban és a pesti egyetemen végezte (jogi tanulmányai mellett filozófiát is hallgatott 1808-09). Írt és olvasott németül, görögül és latinul, de jogi felkészülése is kiváló volt. Még debreceni diákként Pállos barátságát kötött a kor később ismerték lett közeletti szereplőjével, Szemere Pállal. Együtt kezdtek hozzá a felvilágosodás kori francia irodalom és filozófia tanulmányozásához és egyes művek fordításához. Debreceni diákként, Csokonai temetésén ismerkedett meg Kazinczy Ferencel, az ő ösztönzésére fordult az ókori görög irodalom és filozófia felé.

Nyelvtudás A nyelvújítás harcában Kazinczy felkérésére Szemerevel közösen írták a Felelet a Mondolatra (1815) című pamfleletet – válaszként az orológusok támadására (Mondolát). Tulajdonképpen ez a munka tette országosan ismertté nevét. Ekkor írt baráti kapcsolatait fűzte Kazinczy „pesti trüsz”-hoz is (Szemere Pál, Vitkovics Mihály, Horvát István). Kazinczyt hosszú időn keresztül mestereként tisztelte, viszonyuk az 1820-as évektől hidegült el (levelezésük, mely korábban szinte folyamatos volt, már 1817-ben megszakadt). A mester nem értett egyet tanítványa irodalmi és politikai szemléletváltásával, a romantika és a politikai radikalizmus felé fordulásával.

Élete végéig gazdálkodott család birtokain (Álmosd, Székelyudvarhely, Székelyudvarhely), de emellett szerepet vállalt a korabeli kulturális, irodalmi életben és a megyei politikai közéletben is. Írásának egy részét 1817-ben indult, Döbrenyei Gábor szerkesztette Tudományos Gyűjteményben jelentette meg, később maga is szerkesztett Szemerevel közösen irodalmi-esztétikai folyóiratot Élet és Literatura címmel. (A folyóiratnak öt kötetét jelent meg, rendezetlen időközönként 1826–29 között).

Közéleti-politikai tevékenysége Kőlesey a reformkor magyar politikai élet egyik kimagasló egyénisége volt, az 1820-as évek végétől kezdve aktívan politizált, az 1832–36-os országgyűlésen Szatmár megye követe volt az alsóházban. Országgyűlési beszédét őrzi Országgyűlési naplója. Több fontos kérdésben – jobbajgyeliszabadság (örökös megválasztás), magyar nyelvhasználat, vallási türellem, szólásszabadság, az újságkeltetés – mondott beszédeket nemcsak a magyar reformkor politikai élet fontos dokumentumai, hanem a szónoki beszéd gyönyörű példái is egyben. Kérleltetetlen érvelése, szónoki stílusa, haladó eszméisége a politikai ellenzék és az országgyűlési ifjak egyik kedvencévé tette. Tevékenységét sem az udvar, sem megyéje konzervatív vezetése nem nézte jó szemmel, s még az országgyűlés berendezése előtt visszavonulást követő megbízatását (1835), mivel követésével – utasítása szerint szavazni. Ekkortól szinte reméleti jobbajgyeliről való leszámolás, perbe fogták többek között Kossuth Lajost (már az országgyűlés lejeje alatt) az ellenzékkel való leszámolás, perbe fogták többek között Kossuth Lajost (már az országgyűlés lejeje alatt) az országgyűlési Tudósítások szerkesztése és terjesztése miatt és báró Wesselényi Miklóst, a reformpárti politikai ellenzék vezéralakját, Kőlesey Kossuth ügyében felíratot írt (1836), Wesselényinek pedig jogi képviselőt, védelmére készült.

A közéletből való kényszerű visszavonulás nem jelentett Kőlesey számára szakítást a politikázással. Hivatalos ügyekben tett utazása során megírta, és ismételtlen megtervegette. Amennyi is gyöngye szervezete már nem bírt ellenállni az újabb betegségeknek, 1838 augusztusában, 48 éves korában meghalt.



**Magyar költők életrajza**



**Berzsenyi Dániel (1776-1836)** nyugat-dunántúli jónóddi középbirtokos nemesi családban született Hetény (mai neve Egyházasbénye). Családjában a hagyományos nemesi élet- és nemzettelőfogásnak megfelelő életformát sajátította el: a gazdasákos, a családunk élés jól megérett a görög és római klasszikusok tanulmányozásával, a hazafias költésességgel nem zárta ki a Hátszög-urakodók iránti büszséget.

1790-95 között a soproni evangélikus líceum tanulója volt. Nem tanulmányi eredményével, hanem testi erejével és ékeltelen természetével tűnt ki tanulóirásai közül. Iskolaeleiben mégis sokat látott a katonák látókora a főleg németek lakta polgárosult városban. 1793-ban pár hétre megszökött Sopronból és katonának állt, majd hamar hazatért Hetényre. A rá következő évben apja ismét visszavitte Sopronba, ahonnan ismét megszökött, ezúttal anyai nagybátyjához Nikládra.

1799-ben megcsóvál, felesége az akkor 14 éves Dukai Takács Zsuzsanna. Ettől kezdve önállóan gazdálkodott a birtokán, előbb Sónjében, majd 1804-től Niklán. Gondos, jó gazdálkodó volt. foglalkoztatott a mezőgazdaság általános problémáit (A magyarországi mezei szorgalomról). Ekkortól fedezte föl Kis János (a közeli Kissomlyó evangélikus lelkész, Kazinczy Ferenc barátja), hogy Berzsenyi versírásai foglalkozik. Műveinek első gyűjteményét, hevenet verset ő julatata el Kazinczyhoz 1808-ban, aki válaszában ödök írására biztatta Berzsenyit.

Költeményeit először 1813-ban jelentetik meg nyomtatásban, de már az előző években is levelezési és személyes kapcsolatba kerül a szellemi-irodalmi élet számos fontos egyéniségével: Kazinczy Ferencel, Vitkovics Mihállyal, Szemere Pállal, Kőlesey Ferencel. Bár Berzsenyi jól ismerte Kazinczyt, és a pesti trüsz tagjaival is többször találkozott, s foglalkoztak a társadalmi, közéleti kérdések, nem volt igazán közéleti ember. A reformkor küzdelmeit inkább kívülről szemlélte, de néhány korabeli politikussal (pl. báró Wesselényi Miklóssal) jó barátságban volt. Politikai nézetében alantvalói büszsége, nemesi szemlélete a felvilágosodás eszméivel keveredik, ugyanakkor vívódó, önértékelés, befelé forduló alkana miatt is sok kérdésben eltérő a véleménye a reformortektől. Napóleont példálant gyűlölte, Ferenc eszárját jó uralkodónak tartotta.



**Kazinczy Ferenc (1759-1831)** a Bihar megyei Érséplényben született, nemesi családban. Sirospatakon végezte, filozófiát, jogot, teológiát hallgatott. Joggyakornokként dolgozott Kassán, Eperjesen és Pesten 1779-1784 közt. Pesttől tartózkodása idején jozefinista volt. Itt ismerkedett meg Ráday Gedemárral, akitől a rimes idomérítés (nyugat-európai) verselés szabályait tanulta meg. 1784-ben a miskolci szabadságmozgalmak párhelyéje lett Orpheus dínéven.

1788-ban Batányi Jánossal és Baróti Szabó Dávidtal közösen megalapította az első magyar folyóiratot, a Magyar Múzeumot, de már a nyitó cikk körül viták keletkeztek Kazinczy és Batányi közt. Kazinczy végül kivált a lapról, és két év múlva önálló lapot szervezett Orpheus címen, mely 1790-91-ben mindössze nyolc számat élt meg.

1794-ben belépett a Martinyovics által szervezett Reformátorok Trikos Társasága nevű titkos szabadságmozgalmi pártba. Még ebben az évben letróztatták, a jakobinusok perében először halálra és jószágvesztésre, majd bizonytalan idejű várfogságra ítélték. Hat és fél évig raboskodott (2387 nap) Spelberg, Kufstein majd Munkács börtönében. A fogság éveiben tanult, írt és fordított. 1801 júniusában szabadult.

1804-ben feleségül vette a nála husz évvel fiatalabb Turók Sophie-t, és Bányáskőre költöztek, melyet Szépfalonnak nevezett el. Zemplén megye levéltárosa lett napi tíz garas fizetéssel. 1828-ban Pestre utazott az Akadémia előkészítése ügyében, de nem kapta meg a tükéri állást. 1830-ban az Akadémia tagjává választották. Anyagiilag szinte teljesen önkormányzat a családját sújtó állandó pereskedésben. Ujolsó évében írt emlékiratait – Pályám emlékezte, Függségem naplója (1828) és utóírása, az Újja Pannónhalmaúra, Esztergomba, Vácra (1831) – máig élvezetes olvasmányok. 1831-ben a felvidéki kolerajárvány egyik áldozataként halt meg. Szépfalmai házának kertjében temették el.

